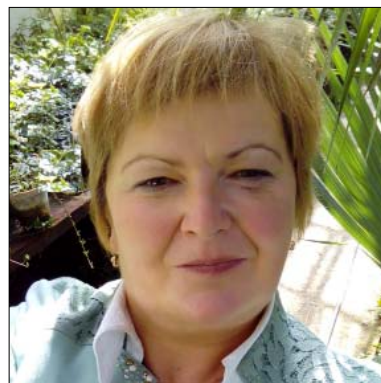

PROIECTUL STEM ÎN EDUCAREA COPIILOR DE LA ȚIBIRICA, RAIONUL CĂLĂRAȘI

Raisa BORDEI,
Biblioteca Publică Teritorială
pentru Copii Țibirica, Călărași

Rezumat: Ca și alte aspecte din activitatea umană, pe timp de pandemie, serviciile de bibliotecă s-au extins în mediul online. Experiența Bibliotecii Publice Țibirica, Călărași s-a axat pe serviciul de bibliotecă din cadrul proiectului național „Ora să ȘTIM”, „Educația STEM”. În acest sens unele activități din cadrul serviciului au fost livrate online în ceea ce privește recomandările bibliotecarului în colaborare cu părinții prin intermediul tehnologiilor informaționale: viber, zoom, google meet, dar și postarea conținutului digital pe canalul de youtube al bibliotecii.

Serviciul implementat are scopul de a descoperi la copii plăcerea cunoașterii și formează abilități de lectură în voce tare, dar și experimentarea celor citite prin diverse activități de creativitate inspirate din cărțile ilustrate cu tematică STEM. Importanța implementării acestui serviciu de bibliotecă destinat copiilor în comunitate, a adus multe schimbări prin diversificarea activităților inovative a lecturii, dezvoltarea parteneriatelor noi, vizibilitate, frecvențe mai multe, atragerea utilizatorilor noi la bibliotecă.

Cuvinte-cheie: servicii de bibliotecă, creativitate, STEM, ora să ȘTIM.

Abstract: Like other forms of human activity, library services extended into online environment during the pandemic. The experience of the Țibirica Public Library, Călărași focused on a library service within the “Time to KNOW” national project, called “STEM Education”. In new conditions, some activities of this service were delivered online (in terms of the library's recommendations, in collaboration with parents) through information platforms: Viber, Zoom, Google Meet, but also by posting digital content on the library's Youtube channel.

The new implemented service aims to bring and grow the pleasure of knowledge in children, to form their reading aloud skills, to influence on reading content through various creative activities inspired by illustrated books with STEM topics. The implementation of this important library service for children has brought many changes in the community, e.g.: diversification of innovative reading activities, development of new partnerships, more frequencies and visits to the library and new users.

Keywords: library services, creativity, STEM, Time to KNOW.

Pe parcursul anul 2020, Biblioteca Publică pentru Copii Țibirica, raionul Călărași a depășit dificultățile generate de pandemia virusului COVID-19, respectând toate regulile de protecție în condiții

de pandemie.

Reieșind din prioritățile anului, a fost atrasă atenția la dezvoltarea, promovarea serviciilor și metodelor inovatoare a activităților de bibliotecă. Au fost continu-

ate activitățile din cadrul proiectului „Ora să ȘTIM” în mediul online, cât și offline. În acest context au fost organizate activități cu două grupe de copii de 3-6 ani și 7-10 ani, în baza acordurilor de parteneriat cu instituțiile de învățământ din teritoriu (GET, LTȚ).

În acest context, Biblioteca pleca cu laboratorul experimentelor și lectura cu voce tare la grădiniță pentru grupul de copii de 3-6 ani. Nu a fost deloc ușor deoarece, copiii de această vârstă fără efortul părinților, educatorilor nu puteau să participe la atelierele noastre prin aplicația ZOOM sau Google MEET. Astfel plecam la grădiniță, însă grădinița nu deține calculatoare și acces wi-fi. Din această perspectivă, sunt foarte multe aspecte de învățat și explorat. Astfel copiii au fost ajutați să nu se plictisească, să înțeleagă conceptele abstracte prin experimentare și joacă. Biblioteca propunea diverse activități, experimente ușoare, furnizate prin aplicația Viber și canalului de Youtube al bibliotecii. La baza acestor activități au fost incluse următoarele sarcini: *„Citiți cartea și după prima pagină întrebați ce crede copilul că s-a întâmplat; Anunțați titlul și întrebați-i despre ce cred că e vorba în această carte? Cum să facem o grădină de legume acasă, Citește cartea despre prietenie la tine acasă; Citește cartea cei 7 papă lapte! Regăsește-te printre personaje, ce fel de copil ești tu?”*. În așa mod copiii erau implicați în diverse jocuri și experimente prin care erau explorate împreună cu părinții. Atelierele creative de desen care nu lipseau până atunci de la fiecare atelier, s-au transformat în tema pentru acasă, copiii desenau, după care prezentau desenele la bibliotecă. Părinții au beneficiat din plin de oferta bibliotecii în ceea ce privește dezvoltarea abilităților și deprinderilor de lectură. Astfel, metode ca lectura cu voce tare, desfășurarea experimentelor curioase acasă, facilitează orizontul creativ-inovativ al copiilor într-un mod distractiv, curios și facil de la distanță. Grupele de 7-10 ani erau invitați o dată pe săptămână la bibliotecă, unde erau organizate ateliere cu respectarea restricțiilor sanitaro-epidemiologice. Pe parcursul perioadei de pandemie copiii și-au dezvoltat abilitățile digitale și au învățat

cum să utilizeze o platformă educațională online.

Prin acest serviciu s-a reușit amplificarea curiozității, interesului utilizatorilor pentru știință, tehnologie, inginerie. Astfel, biblioteca încadrându-se în implementarea priorităților anului profesional 2021 – intensificarea implicării bibliotecilor publice în dezvoltarea științei cetățenilor (participativă). Pornind de la lectură interactivă, întrebând și căutând explicații, copiii descoperă noțiuni elementare despre lucrurile și fenomenele din jurul lor pentru pregătirea tinerelor generații pentru viitor. De exemplu, pot înțelege cum se construiește o casă, cum funcționează un motor sau chiar ce poți face cu o idee, cum colectăm plantele, cum funcționează corpul nostru, poți face cu aubobuzul magic o călătorie în stupul de albine, în adâncul oceanului, să explorăm simțurile, despre o alimentație sănătoasă, totul într-un mod proactiv și chiar distractiv.

Proiectul „Ora să ȘTIM” în Republica Moldova a fost la început gestionat de către Fundația Progres România și supervizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) prin intermediul Centrului de Excelență Profesională pentru Bibliotecari (CEPB). Atunci, educația STEM a fost un concept relativ nou la noi în comunitate, care a produs copiilor un interes deosebit.

În cadrul proiectului biblioteca a beneficiat de un set de cărți, care a provocat curiozitatea științifică, tehnologică, inginerescă și matematică din primii ani de formare a copiilor. Atractivitatea titlurilor de cărți constă în faptul că ele prezintă/reflectă aspecte ale științei, care sunt apropiate și pot fi folosite în viața reală, oferind informații explicite, realități fascinante, descriind experiențe despre felul cum funcționează lumea. Cărțile sunt absolut fascinante nu doar pentru copii, ci și pentru adulții captivați de știință, care nu au avut parte de asemenea materiale în copilăria lor. Am descoperit o mulțime de adulți fascinați de experimente, care doresc să participe la ateliere, ceea ce dovedește că, cel puțin în materie de educație interactivă, noi, adulții, avem multe de recuperat.

Scopul serviciului de dezvoltare a competențelor: stimularea și promovarea interesului copiilor pentru lectură și alte subiecte din aria Stim (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică). În cadrul acestuia au fost realizate următoarele activități:

- Lectura Cărții cu voce tare : „Ziua când au plecat creioanele colorate” pentru copiii cu vârsta de 3-6 ani. Un atelier colorat, cognitiv, fiind întreținute discuții despre importanța unei nutriții sănătoase pentru copii și părinți, despre culori;

Experiment: Bomboane colorate MSM – Curcubeul dulce în farfurie, Curcubeu din prosoape de hârtie – un experiment accesibil, ușor de realizat, spectaculos și colorat;

- Lectura Cărții cu voce tare: „Sus, jos și de jur împrejur” destinată copiilor cu vârsta de 3-6 ani. Copiii au ascultat cu mare atenție și interes, au fost provocați la diverse discuții despre culorile legumelor, despre felul cum cresc ele, în sus și jos, pe pământ, despre diverse bucate din legume. Micii utilizatori au fost foarte entuziasmați de această nouă activitate, care a inclus lecturarea cărții și experimentul.

Experiment: Facem brazda în pământ, semănăm diferite semințe și urmărim împreună cum vor crește – experiment, care ajută copiii să înțeleagă exact cum funcționează acest lucru.

- Lectura Cărții cu voce tare: „Omida mâncăcioasă”. Cartea se referă și la diferite greșeli. Omida greșește mâncând într-o singură zi prăjituri, înghețată, salam, cârnați, briose etc., observând pe pielea ei consecințele (de exemplu, dureri de burtă). Este o situație reală din viața de zi cu zi. Uneori, oricâte explicații am da copiilor, mai trebuie să-i lăsăm să și greșească pentru a descoperi singuri ceea ce le face bine. Informația găsită de ei va fi cu atât mai valoroasă.

Experiment: atelier creativ, în cadrul căruia a fost confecționată omida din sârma care să treacă prin mai multe găuri, observând etapele de creștere în fiecare zi. Este vorba despre un joc de învățare a zilelor săptămânii, de discuție despre alimentele sănătoase. Sigur, a fost un prilej grozav să discutăm despre cât de sănătoase sau nesănătoase sunt unele alimente. Mancate în

exces, unele mâncăruri dau dureri de burtică. Omiduța a fost atât de poficioasă încât a gustat din fiecare...și uite cum, în ziua de duminică nu se simțea deloc bine. A salvat-o însă o frunză proaspătă și verde. Copiii au înțeles că nu tot ce este colorat, este neaparat și bun...nu tot ce are un ambalaj arătos, are și un conținut gustos și hrănitor.

- Lectura Cărții cu voce tare: „Călătorie printre ierburi și lumină”: au fost antrenați copii cu vârsta între 7-10 ani. Atelierul s-a bazat pe o metodă activă și constructivă - de a „învăța prin a face”.

Experiment: oră de botanică, care a bucurat ochii și sufletul copiilor. Copiii au cîndat câmpia, au colectat și au împărtășit din tainele plantelor, florilor, după care a fost preparată o băutură delicioasă din plante, dulce, cu busuioc și miere, pe care copiii au savurat-o cu plăcere. Informațiile acumulate au fost diseminate la școală, în familie, adaptând ceea ce au învățat și acasă;

- Lectura Cărții cu voce tare: „Ai o pasăre pe cap”: destinată copiilor de 7-10 ani. O carte despre prietenie, care a fost înscenată și prezentată interactiv: cum ajutam noi pe cel mai bun prieten, povestioare despre prietenie, fapte bune, animale, cunoscute, (purceluș, elefant, păsări).

Experiment - baloane care se umflă singure cu amestec de oțet și bicarbonat de sodiu – a fost interesant, amuzant, copiii curioși, pasionați de lectură și experimente științifice. Copiii au învățat cum să detectezi vitamina C în alimente (culoarea violet indică prezența amidonului!), a fost explorat conținutul de vitamina C în suc;

- Lectura Cărții cu voce tare: „Cei șapte papă-lapte”: pentru copiii cu vârsta între 3-6 ani. Atelierul a fost bazat pe o istorioară frumos ilustrată despre pătaniile și obiceiurile fiecărui bebeluș apărut în viața familiei, fiecare are câte o preferință culinară. Și povestea se repeta de șapte ori la rand! Însă când ai o familie atât de numeroasă, căreia îi oferi tot timpul și iubirea ta, primești recompense exact când te aștepti mai puțin. Cei prezenți sau implicat în discuții despre dragostea de mamă, răbdare, bunăvoință, rolul de a fi mamă-dulce, cadoul mamei preferat, despre pofte și preferințe culinare.

Experiment: confecționare de inimioare pentru fiecare mămică – simbol al dragostei.

Care este impactul serviciului? Menționăm în acest sens îmbunătățirea competențelor avansate de lectură cu voce tare; sporirea interesului și plăcerii lecturii, cunoașterii despre fenomenele din jurul nostru; consolidarea relațiilor de colaborare între bibliotecă-utilizatori (părinți, bunici) și instituțiile educaționale (liceu, grădiniță) din localitate; amplificarea lucrului în echipă și colaborarea cu alți copii; formarea unor abilități de comunicare verbală și alte forme de comunicare, exprimare de gânduri și idei curioase; elevii au devenit mai sociabili, mai prietenoși și încrezuți în sine.

Atelierele captivante de lectură și învățare prin experimentare, organizate în bibliotecă generează un interes deosebit față de comunicarea verbală și alte forme de comunicare. Aici copiii trebuie să identifice și să descrie fenomenele cercetate și să-și exprime gândurile și ideile... Copiii de vârstă între 3-10 ani, învață noțiuni elementare despre lucrurile și fenomenele din jurul lor (despre importanța igienei personale, despre celule și bacterii), bunele maniere. Descoperă aici plăcerea cunoașterii, își formează abilități de lectură în voce tare

și de experimentare pe baza cărților ilustrate cu tematică STEM. Importanța implementării acestui serviciu de bibliotecă destinat copiilor, în comunitatea noastră a adus multe schimbări, anume, diversificarea activităților inovative a lecturii, dezvoltarea partenerilor noi, frecvențe multe, vizite și utilizatori noi. Este un serviciu unic în comunitate, motivează și sprijină elevii să devină mai performanți, prin metode de lucru interactive, bazate pe 20 minute de lectură + 20 minute de experimente. Activitatea copiilor este cu siguranță monitorizată să limiteze timpul, în siguranță în procesul experimentelor.

La ateliere copiii sunt curioși, admiră cu mult interes lectura cărților, experimentele, observând, adresând întrebări, formulând idei, și transmitând concluziile impresionante.

Biblioteca deja are un suport teoretic și practic experimentat, care va fi utilizat și în relații cu alte categorii de utilizatori, membri ai comunității. Conchidem, că biblioteca a devenit un laborator de experimente, loc de întâlnire și socializare, plină de dragoste și energie pentru lecturi, o alternativă sigură de petrecere a timpului liber a copiilor.